

Fredsprojektet EU?

MARIANNE LAXÉN

Foto: Olli Urpela

Europeiska unionen var ursprungligen framför allt ett fredsprojekt. Efter två förödande världskrig drömde man om en bestående fred i Europa. Man ville aldrig mer uppleva det som hände under andra världskriget.

Idag när vi har krig vid gränsen till EU måste vi fråga oss har EU misslyckats som fredsprojekt? Är det så att vi enbart varit intresserade av utvecklingen inom våra egna europeiska gränser, att mänskliga friheter och rättigheter enbart gäller EU medborgare (och inte alltid ens alla dem)?

Idag lever vi i Europa i en situation där storkrig kan bryta ut, ett krig som kan vara mer förödande än andra världskriget, kanske slutet på mänsklighetens existens.

Jag frågar mig igen och igen hur kan detta vara möjligt. Har vi ingenting lärt oss. Och mitt svar blir tyvärr, tyvärr trots pratet om ett fredsprojekt har EU använt mer tid och kraft på att få kapitalismen att fungera både inom och utanför EU:s gränser och mindre på att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan människor, som till stor del är den egentliga orsakerna till krig.

Förutom krigshotet står Europa och världssamfundet i sin helhet inför stora utmaningar, som gäller mänsklighetens möjlighet till överlevnad; klimatförändringen, miljöförstörelsen och hotet mot biodiversiteten.

Men trots detta går investeringarna nu i EU länderna och i många andra länder runt om i världen till militär utrustning. Världens militärutgifter ökade år 2022 för åttonde året i rad och beräknades uppgå till 2 240 miljarder dollar, den högsta siffran någonsin enligt SIPRI, Stockholms internationella fredsforskningsinstitut.

För många människor känns det säkert som om vi inte har någon möjlighet att påverka utvecklingen men en liten möjlighet har vi alltid. Nu stundar det till val av Europaparlamentet. Leta fram en kandidat som menar allvar att EU skall vara ett fredsprojekt och använd din röst. Uppmana dina vänner och bekanta att rösta. Rösta för ett fredligt Europa.

Slut med fastnätet i Danmark!

Mer än 140 år har danskarna ringt varandra på en fast telefonlinje. Snart är det slut med det. Allt som allt 430 000 danskar tillhör en epok som kommer att ta slut 2030. Danskarna har kunnat ringa varandra på fasta telefoner sedan 1882, men nu har nätoperatören beslutat att fasa ut kopparnätet i Danmark.

Inledningsvis kommer 10 centraler att stängas på det fasta nätet som har hållit danskarna sammankopplade i mer än 140 år. Under de senaste åren har nya, snabbare tekniker utvecklats och kunderna ersätter i snabb takt gamla kopparledningarna med blixtnabba bredbandsanslutningar.

Från det att den första kopparanslutningen installerades 1882 fram till 2001 gick kopparnätet från klarhet till klarhet. Det var då nätet nådde sin största utbredning med 3,8 miljoner abonnenter. Men i takt med att fiber- och mobilnäten vuxit fram har antalet fastnätsskunder sedan dess stadigt minskat och i början av 2024 återstår endast cirka 430 000.

Faglige Seniorers Nyhedsbrev

Ta vara på den tid du har!

Det viktigaste av allt är att sluta oroa sig för och grubbla på hälsan. Ta i stället vara på den tid du har och njut av livet. Med den uppmeningen avslutade läkaren Hans Björknäs då han för oss Vasa pensionstagare häromsistens förklarade vad vi själva kan göra för att sköta vår hälsa.

– Pensionärsföreningarna gör ett väldigt gott arbete, konstaterade Hans Björknäs inledningsvis. Väldigt många äldre lider av ensamhet, men här får ni gemenskap.

Vad kan vi sköta själva? var rubriken på hans inledning och hans svar var att 80 % av de besvär vi dras med går om av sig själv utan mediciner.

– Det är skäl att vara försiktig, receptfria mediciner kan också vara farliga, varnade han. Att det sägs att det är en naturprodukt betyder inte att den är ofarlig. Tobak är också en naturprodukt.

– Och framför allt, tro inte på humbug, uppmanade Hans Björknäs. Om något är för bra för att vara sant, så är det inte sant.

– Den bästa behandlingen är den förebyggande, slog han fast. Och det betyder måttlighet i fråga om rökning och alkohol, motion minst en halv timme per dag och eftersom de flesta av oss har lite övervikt att få ned vikten. En viktminskning med 5 kg klarar de flesta av oss av, men ta inte till någon radikal bantningskur.

– Faktum är att vi lever allt längre, påpekade han. På 1960-talet var medellivslängden för finländska män 65 år. Nu är den närmare 80.

Han övergick därefter till att beskriva olika besvär vi kan råka ut för och konstaterade då bland annat

- mot influensa hjälper vaccination. Man ska däremot vara försiktig med ansträngande motion.

- mot förstoppning hjälper fiberrik kost såsom gröt på havrekli men också motion och vissa preparat.
- mot osteoporos, d.v.s. urkalkning av skelettet som börjar i då man fyllt 40, hjälper D-vitamin och kalk, men det är också bra att dricka mycket mjölk och äta mycket ost.
- mot sömnlöshet hjälper motion, frisk luft, regelbundna vanor och att inte dricka kaffe på kvällen. En tråkig bok och Melatonin hjälper också.

– Men, konstaterade Hans Björknäs till sist, det viktigaste av allt är att sluta oroa sig för och grubbla på hälsan. Ta vara på den tid du har och njut av livet i stället.

Alf-Erik Helsing

Från fartfyllt arbetsliv till en lugnare tid

Brita Seppänen

Brita Seppänen har haft ett varierande och fartfyllt arbetsliv. Nu lever hon en lugnare tid som pensionär i Sibbo. Brita är född 1948 som den äldsta av tre syskon.

– Stämningen i barndomshemmet präglades till endel av att pappa varit vid fronten, men det var ju vanligt i de flesta familjer.

– Jag insjuknade i polio som barn, då jag skulle börja skolan och det blev ganska besvärligt. Eftersom jag började skolan i Sibbo år 1956 de två första åren i en småskola, sedan ett år i Vallgård i Helsingfors och fjärde klassen igen i Sibbo.

Britas pappa hade ett familjeföretag, där mamman också jobbade, det var kanske mindre allmänt på den tiden att båda föräldrarna arbetade utanför hemmet. Brita utbildade sig till merkonom, tog examen i Borgå och började sedan studera pedagogik, filosofi och socialpolitik vid Helsingfors Universitet.

– Någon slutexamen hann jag inte med. Jag började arbeta på Universitetets Kvestur,

dvs förvaltningsavdelningen och var där åren 1968–1978. Sen ville jag söka mig till något nytt och blev anställd på ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) där jag hade ansvar för det finlandssvenska fältet. Vilket innebar många resor omkring i Svenskfinland.

Brita hann även gifta sig och få två barn, giftermålet slutade efter 20 år i skilsmässa.

Efter cirka 10 år på ABF kom det nya utmaningar; Brita började på KTV/KAT (Kommunalarbetarnas Förbund) nuvarande JHL (Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena) som ombudsman i svenska sekretariatet i Helsingfors – sedan ombudsman på KAT Nylands region i Kervo och de sista åren som regionchef i Riihimäki för JHL södra Finlands region. Arbetet var ansvarsfyllt och krävande eftersom stora förändringar skedde inom organisationen och färre personer skulle klara av arbetsbördan.

– Det kändes skönt och befriande då jag avgick med pension vid 60 års ålder eftersom

de sista åren i arbetslivet varit påfrestande. Men nu har jag god till att hålla mig i fysiskt i gott skick.

Brita motionerar (stavgång), deltar i vattenjumba och spelar golf. Hon känner att hon har bättre kondition nu än då hon var ute i arbetslivet.

Hon hinner även med andra aktiviteter. Brita har varit ordförande för äldrerådet i Sibbo, nu är hon ännu med som suppleant. Hon är ordförande i husbolagets styrelse och förutom att hon är medlem i Helsingfors Pensionstagare är hon även med i Sipoon Eläkkeensaajat. Politiskt aktiv är hon inte trots att hon är medlem i Sibbo socialdemokrater. Men åsikter har hon naturligtvis:

– Det känns hemskt att regeringen Orpo har tagit på sig rollen att enbart föra arbetsgivarnas talan. Arbetstagarna är inte värda någonting enligt regeringen, dem behöver man inte lyssna på och inte ta deras åsikter i beaktande. Det är sorgligt säger Brita.

Marianne Laxén

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

ORDFÖRANDE Stig Kumlin, 040 050 0584, stig.kumlin@outlook.com

VICEORDFÖRANDE Torsten Spring, 040 777 4318,

torstenspring@hotmail.com

SEKRETERARE Alf-Erik Helsing, 040 592 8595,

alf-erik.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa

PCF'S FULLMÄKTIGE Torsten Spring

REDAKTIONSRÅD FÖR SVENSKA SIDAN I ELÄKKEENSAAJA

Marianne Laxén (ansvarig), mannelx@hotmail.com

Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing

svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi

HEMSIDA

ANSVARIG FÖR HEMSIDAN

Erik Ekman, erik.ekman@brev.fi